

Väärtpaberitehingutest Finantsinspektsiooni teavitamise kord
Rahandusministri 14. novembri 2007. a määrus nr 52 (muudatused)

Määrus kehtestatakse «Väärtpaberituru seaduse» § 91 lõike 8 alusel.

1. peatükk
ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

Käesoleva määrusega (edaspidi *määrus*) kehtestatakse täpsem metoodika ja tehniline kord väärtpaberitehingutest Finantsinspektsiooni teavitamisele, lubatud andmekandjatele ja ülekandmisviisidele ning tehingute täitmise kohta esitatud andmete korrigeerimise kohta.

2. peatükk
FINANTSINSPEKTSIOONILE ANDMETE ESITAMINE

§ 2. Teavitamine väärtpaberitehingutest

(1) Investeeringusühing, kes sooritab tehinguid reguleeritud väärtpaberiturul kauplemiseks võetud väärtpaberitega (edaspidi *teavitaja*) esitab iga väärtpaberitehingu kohta Finantsinspektsioonile aruande hiljemalt väärtpaberitehingu järgneval tööpäeval vastavalt «Väärtpaberituru seaduse» § 91 lõikes 2 sätestatule, mis sisaldab määruse lisas sätestatud andmeid.

(2) Lõikes 1 nimetatud aruande või aruanded peab Finantsinspektsioonile saatma elektroonselt XML (*extensible Markup Language*) dokumendina ning ühe koondfailina vastavalt Finantsinspektsiooni veebilehel avaldatud tehnilistele tingimustele. Finantsinspektsiooni nõusolekul võib kasutada muid aruannete edastamise viise.

(3) Lähtudes väärtpaberitehingu sisust on andmete esitamine aruandes kohustuslik või tingimuslik. Tingimuslikult esitatavad andmed tuleb esitada, kui andmed ei tulene kohustuslikust väljast või kui neid ei ole võimalik esitada kohustuslikult. Andmete kohustusliku või tingimusliku esitamise liigitus on sätestatud käesoleva määruse lisas.

§ 3. Esitatud andmete kontroll

(1) Finantsinspektsioon kontrollib viivimatult aruande vastavust määruses sätestatud nõuetele ning puuduste leidmisel informeerib viivimatult sellest teavitajat.

(2) Teavitaja on kohustatud viivimatult pärast Finantsinspektsioonilt lõikes 1 nimetatud informatsiooni saamist kõrvaldama puuduse ning esitama muutva aruande hiljemalt järgneval tööpäeval.

(3) Teavitaja on kohustatud viivimatult esitama vastava muutva aruande ka juhul, kui ta tuvastab ise esitatud aruandes puuduse.

3. peatükk
ANDMEVAHETUSE TURVAMINE

§ 4. Andmevahetuse turvamine

(1) Andmevahetuse turvamine määruse tähenduses on määrusega kehtestatud turvameetmete kasutamine andmete elektroonilisel edastamisel ja vastuvõtmisel.

(2) Teavitaja on elektroonilise andmevahetuse turvamiseks kohustatud kasutama avaliku võtmega algoritme, mida realiseerivad OpenPGP standardit toetavad rakendused. Finantsinspektsiooni nõusolekul võib kasutada muid elektroonilise andmevahetuse turvamise meetodeid.

§ 5. Võtmepaar

(1) Võtmepaar koosneb avalikust ja isiklikust võtmest.

(2) OpenPGP standardit toetava rakenduse võtmepaari tehnilised parameetrid on järgmised:

- 1) krüptimis- ja signeerimisvõtme tüüp on RSA v3;
- 2) avaliku võtme pikkuseks on vähemalt 1024 bitti;
- 3) krüptimisalgoritmid on IDEA (*International Data Encryption Algorithm*), 3DES (*Data Encryption Standard*) või CAST5 algoritm;
- 4) räsifunktsioon on MD5 (*Message-Digest algorithm 5*) või SHA1 (*Secure Hash Algorithm – Version 1*);
- 5) pakkimisalgoritmina on võimalik kasutada ZIP-i või jätta pakkimata.

(3) Võtmepaari kasutajatunnuses peab sisalduma teavitaja kood, sõna «ARUANDLUS», vastutava töötaja nimi ja võtmepaari kehtivuse lõppkuupäev. Võtmepaari kasutajatunnus peab olema kujul «123;ARUANDLUS;Eesnimi Perenimi;01.01.2010 <eesnimi.perenimi@ettevote.ee>».

(4) Võtmepaare tuleb muuta vähemalt üks kord kahe aasta jooksul.

(5) Kasutatud võtmepaariid tuleb säilitada, et oleks tagatud vahetatud andmete käideldavus.

(6) Inspeksioonile edastatava võtmefaili nimi peab olema kujul «123_ARUANDLUS_Eesnimi_Perenimi_2010_01_01.asc».

§ 6. Andmevahetuse korraldamine

(1) Teavitaja on andmevahetuse korraldamiseks kohustatud määrama vastutava töötaja, kes tagab teavitaja võtmepaari ja vahetatud andmete käideldavuse.

(2) Vastutav töötaja loob teavitaja võtmepaari, organiseerib selle kasutamise vastavate töötajate poolt ja edastab avaliku võtme Finantsinspeksiooni poolt volitatud isikule (edaspidi *võtmehaldur*).

(3) Teavitaja võtmepaari isiklikku võtit kaitsvat paroolifraasi võib Finantsinspeksioonile avaldada ainult teavitaja andmeid edastavad töötajad ja vastutav töötaja.

(4) Teavitaja allkirjastab elektrooniliselt edastatavad andmed isikliku võtmega, krüpteerib need avaliku võtmega ning edastab Finantsinspeksioonile.

(5) Krüpteerimine määrase tähenduses on teabe elektrooniline teisendamine, mille tagajärjel andmete tulemi tähenduslik sisu ei ole kättesaadav mittevolitatud isikutele.

(6) Teavitaja dekrüpteerib Finantsinspeksioonilt elektrooniliselt saabunud andmed ning veendub nende autentsuses ja terviklikkuses.

§ 7. Võtmete vahetus

(1) Esimesel võtmete vahetamisel kohtuvad teavitaja vastutav töötaja või muu volitatud isik ja võtmehaldur ning vahetavad avalikud võtmed.

(2) Paragrahvi 6 lõikes 4 nimetatud võtmevahetusel edastatakse uued avalikud võtmed elektrooniliselt, allkirjastades need eelnevalt kehtiva isikliku võtmega ning krüpteerides need adressaadi avaliku võtmega.

(3) Isiklik võtme kadumisel, hävimisel või muul viisil väljumisel kasutaja ainuvaldusest teatatakse juhtunust viivitusega adressaatidele ning luuakse uued võtmepaariid. Teavitaja vastutav töötaja või muu volitatud isik ja võtmehaldur kohtuvad ning vahetavad avalikud võtmed.

(4) Võtmete vahetus vormistatakse aktiga, milles fikseeritakse vahetatud avalike võtmete võtmetunnus ja kasutajatunnus ning vahetuse läbiviinud isikute andmed.

(5) Kasutamiskõlbmatuks muutunud võtmepaariid peab vastutav töötaja kasutusest kõrvaldama nii, et välistatud oleks nende edaspidine kasutamine allkirjastamiseks ja krüpteerimiseks, kuid tagatud oleks dekrüpteerimine.

4. peatükk RAKENDAMINE

§ 8. Rakendussäte

Käesolev määrus jõustub 2007. aasta 19. novembril.

ARUANDES ESITATAVAD ANDMED

1. Esitatavad andmed

Aruandes esitatakse alltoodud tabelis nimetatud andmed, võttes arvesse aruande tüübi ja andmete esitamise kohustuslikkuse. Tabelis kasutatud lühendid tähistavad:

«K» – kohustuslik;

«T» – tingimuslik.

VÄLJA NUMBER	ANDMED	LÜHEND
101	Teavitaja nimi	T
102	Teavitaja tunnus	K
103	Väärtpaperitehingu kuupäev	K

104	Väärtpaberitehingu kellaaeg	K
105	Tehingu ostu või müügi märg	K
106	Tehing kliendi arvel või oma arvel	K
107	Väärtpaberi nimetus	T
108	Väärtpaberi tunnuse tüüp	K
109	Väärtpaberi tunnus	K
110	AII kaupleiskoha tunnus	T
111	AII kaupleiskoha tootetunnus	T
112	AII tuletisinstrumenti tüüp	T
113	AII ostu- või müügioptsiooni tunnus	T
114	AII lunastamise/väärtus-/täitmise kuupäev	T
115	AII täitmishind	T
116	Alusvara tunnuse tüüp	T
117	Alusvara tunnus	T
118	Hinnakordaja	T
119	Hind	K
120	Hinna esitus	K
121	Kogus	K
122	Koguse esitus	K
123	Vastaspole nimi või nimetus	T
124	Vastaspole tunnuse tüüp	K
125	Vastaspole tunnus	K
126	Kliendi tunnus	T
127	Kaupleiskoha tunnuse tüüp	K
128	Kaupleiskoha tunnus	K
129	Tehingu viitenumber	K
130	Tühistamise/muutmise tunnus	K

2. Nõuded aruandes esitatud andmetele:

1) Teavitaja nimi [101]

Investeeringisühingu ärinimi suurtähtedega.

2) Teavitaja tunnus [102]

Teavitaja ISO 9362 – SWIFT/*Bank Identifier Code* (BIC) kood. Kui investeeringisühingut esindab teavitamisel kolmas isik, siis näidatakse teavitamisel investeeringisühingu BIC kood.

3) Väärtpaberitehingu kuupäev [103]

Kuupäev, millal väärtpaberitehing tehti. ISO 8601 kuupäeva formaat (*Date Format*); YYYY-MM-DD.

4) Väärtpaberitehingu kellaaeg [104]

Kellaaeg, näidates ära tunnid, minutid ja sekundid, millal väärtpaberitehing tehti. Väärtpaberitehingu tegemise kellaaega arvestatakse kohaliku, s.o Eesti ajavööndi järgi. ISO 8601 ajaformaad (*Time Format*); HH:MM:SS.

5) Tehingu ostu või müügi märg [105]

Lähtuvalt teavitaja positsioonist tehingus näidatakse, kas tehing oli ostu- või müügitehing. B = Ostutehing (*Buy*); S = Müügitehing (*Sell*).

6) Tehing kliendi arvel või oma arvel [106]

Teavitaja näitab, kas ta esindas väärtpaberitehingu tegemisel klienti või tegi seda oma arvel. P = Oma arvel (*Principal*); A = Kliendi arvel (*Agent*).

7) Väärtpaberi nimetus [107]

Väärtpaberi nimetus või börsikauplemise lühikood (*Ticker*) suurtähtedega.

8) Väärtpaberi tunnuse tüüp [108]

Määrab koodide kaudu välja "Väärtpaberi tunnus" [109] tüübi. IS = Rahvusvaheline väärtpaberite identifitseerimisnumber ISO 6166 (*International Securities Identification Number ISIN*); AII = Alternatiivne identifikaator (*Alternative Instrument Identifier*) koosneb kuuest AII andmeväljast. Kasutatakse kui väärtpaberile ei ole ISIN koodi omistatud.

9) Väärtpaberi tunnus [109]

Väärtpaberile või tuletisväärtpaberile omastatud eristatav tunnuscode. Kasutamiseks on kohustuslik ISIN kood. Juhul kui tegemist on Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi reguleeritud turule kauplemiseks võetud väärtpaberiga või tuletisinstrumentiga ning sellele ei ole omistatud ISIN koodi, on kohustuslik kasutada alternatiivset identifikaatorit AII.

10) AII kauplemisskoha tunnus [110]

Esitamine kohustuslik, kui väljal [109] ei esitatud ISIN koodi. Esimene kuuest AII andmeväljast, mida kasutatakse väärtpaberite või tuletisinstrumentide puhul, millele ei ole omistatud ISIN koodi.

11) AII kauplemisskoha tootetunnus [111]

Esitamine kohustuslik, kui väljal [109] ei esitatud ISIN koodi. Teine kuuest AII andmeväljast, mida kasutatakse väärtpaberite või tuletisinstrumentide puhul, millele ei ole omistatud ISIN koodi.

Tehingu objektiks olevale tuletisinstrumentile või väärtpaberile kauplemisskoha poolt omistatud tunnuskoode, mis on unikaalne ning tuletatud alusvarast, arveldamise tüübist ja muudest instrumendile iseloomulikest tunnustest lähtuvalt.

12) AII tuletisinstrumenti tüüp [112]

Esitamine kohustuslik, kui väljal [109] ei esitatud ISIN koodi. Kolmas kuuest AII andmeväljast, mida kasutatakse väärtpaberite või tuletisinstrumentide puhul, millele ei ole omistatud ISIN koodi.

Antud andmevälja abil määratakse ära, kas tehingu objektiks oli optsiooni- või futuurleping. O = Optsioonileping (*Option*); F = Futuurleping (*Future*).

13) AII ostu- või müügioptsiooni tunnus [113]

Esitamine kohustuslik, kui väljal [109] ei esitatud ISIN koodi. Neljas kuuest AII andmeväljast, mida kasutatakse väärtpaberite või tuletisinstrumentide puhul, millele ei ole omistatud ISIN koodi.

Näidatakse, kas tegu on ostu- või müügioptsiooniga. Juhul kui andmeväljal [112] on määratud tuletisinstrumenti tüübiks futuurleping, tuleb antud välja väärtuseks määrata „F”. P = Müügioptsioon (Put-option); C = Ostuoptsioon (Call-option); F = Futuurleping (*Future*).

14) AII lunastamise/väärtus-/täitmise kuupäev [114]

Esitamine kohustuslik, kui väljal [109] ei esitatud ISIN koodi. Viies kuuest AII andmeväljast, mida kasutatakse väärtpaberite või tuletisinstrumentide puhul, millele ei ole omistatud ISIN koodi.

Võlakirja lunastamise kuupäev, tuletisväärtpaberi väärtus- või täitmise kuupäev. ISO 8601 kuupäeva formaat (*Date Format*); YYYY-MM-DD.

15) AII täitmishind [115]

Esitamine kohustuslik, kui väljal [109] ei esitatud ISIN koodi. Viimane kuuest AII andmeväljast, mida kasutatakse väärtpaberite või tuletisinstrumentide puhul, millele ei ole omistatud ISIN koodi.

Futuuri puhul täitmishind puudub, ning andmevälja väärtuseks tuleb määrata „0”.

16) Alusvara tunnuse tüüp [116]

Väli „alusvara tunnuse tüüp” määrab koodide kaudu „alusvara tunnuse” [117] tüübi. Kui alusvarale on omistatud ISIN kood, siis on kohustuslik andmeväljal märkida „IS”, kõikidel muudel juhtudel „OT”. IS = Alusvaraks rahvusvahelise väärtpaberite identifitseerimisnumbriga väärtpaber ISO 6166 (*International Securities Identification Number ISIN*); OT = Muul alusvaral põhinevad tuletisinstrumentid (*Commodity, Index Rate, Index* jne)

17) Alusvara tunnus [117]

Kui alusvarale on omistatud ISIN kood, siis märkida andmeväljal vastav ISIN, ülejäänud juhtudel määrata tuletisinstrumenti tüüp vastavalt alusvarale. Q = Aktsiatuletisinstrument (*Equity Derivative*); O = Võlakirjatuletisinstrument (*Bond Derivative*); C = Kaubatuletisinstrument (*Commodity Derivative*); F = Valuutatuletisinstrument (*Currency Derivative*); I = Intressimäära tuletisinstrument (*Index Rate Derivative*); X = Indekstuletisinstrument (*Index Derivative*); N = Muud (juhul, kui ükski eelnevaist ei sobi)

18) Hinnakordaja [118]

Väärtpaberite arv, mis võib olla ühe väärtpaberitehingu objektiks (*lot*).

19) Hind [119]

Ühe väärtpaberi hind, mis ei sisalda tehingutasu, arvestatud intressi või muid sarnaseid makseid.

20) Hinna esitus [120]

Valuuta, milles väärtpaberi hind on väljendatud või võlakiri noteeritud. ISO 4217 järgi valuuta kood.

21) Kogus [121]

Tehingu objektiks olnud väärtpaberite arv, tehingu võlakirjade nimiväärtuste summa või tuletisväärtpaberite arv.

22) Koguse esitus [122]

Koguse tunnuseks näidatakse, kas kogus on väljendatud väärtpaberite arvuna, võlakirjade nimiväärtusena või tuletisväärtpaberite arvuna. F = Kogus, mis on esitatud väärtpaberite arvuna; B = Kogus, mis on esitatud võlakirjade nimiväärtusena; D = Kogus, mis on esitatud tuletisväärtpaberite arvuna.

23) Vastaspoole nimi või nimetus [123]

Tehingu vastaspoole täielik nimi või nimetus suurtähtedega.

24) Vastaspoole tunnuse tüüp [124]

Väli «vastaspoole tunnuse tüüp» määrab koodide kaudu välja «vastaspoole tunnus» [125] tüübi. BIC = ISO 9362 – SWIFT/*Bank Identifier Code*; IBEI = ISO 16372 – rahvusvaheline äriregistri reg. kood (*International Business Entity Identifier*); MIC = ISO 10383 – turu tunnuskood (*Market Identifier Code MIC*). Kasutada turutehingu korral, kui vastaspoolt pole võimalik määrata; CUC = Kliendikood (*Customer/Client*).

25) Vastaspoole tunnus [125]

Kui vastaspoolele on määratud BIC kood või turu tunnuskood MIC on selle kasutamine kohustuslik. Juhul kui vastaspoolele ei ole määratud eelnevaid koodi võib kasutada rahvusvahelist äriregistri koodi (IBEI) või näidata investeerimisühingu sisemist tunnust antud vastaspoole suhtes (CUC), lisades selle ilma tühikuta teavitaja enda BIC-koodi 8 esimese positsiooni järele.

26) Kliendi tunnus [126]

Kui investeerimisühing teeb tehingu kliendi arvel ning kliendiks on BIC koodi omav investeerimisühing, siis on kohustuslik vastav kood esitada. Kui kliendil puudub BIC kood, siis tuleb kliendi tunnus koostada teavitaja enda BIC-koodi 8-st esimesest positsioonist (ka 11 kohalise BICi puhul) ja lisada sellele ilma tühikuta investeerimisühingu sisemine kliendikood. Kliendi tunnuse väli jääb tühjaks, kui klient on väärtpaberitehingu vastaspooleks või kui teavitaja teeb väärtpaberitehingu oma arvel ja klienti ei ole.

27) Kauplemiskoha tunnuse tüüp [127]

Väli «kauplemiskoha tunnuse tüüp» määrab koodide kaudu «kauplemiskoha tunnuse» [128] tüübi. BIC = ISO 9362 järgi SWIFT/*Bank Identifier Code*. BIC kood märgitakse süsteemse täitja puhul; MIC = ISO 10383 – turu tunnuskood (*Market Identifier Code MIC*); XOFF = Tehing on tehtud turuväliselt (*Off-exchange*).

28) Kauplemiskoha tunnus [128]

Reguleeritud turu või muu kauplemiskoha MIC (*Market Identifier Code*) või süsteemse täitja puhul BIC kood.

29) Tehingu viitenumber [129]

Unikaalne tehingu viitenumber, mille esitab teavitaja.

30) Tühistamise/muutmise tunnus [130]

Vastavalt tunnuse koodile määratakse ära, kas tegemist on uue, tühistatava või muutva aruandega. T = uus aruanne; C = tühistav aruanne, kui sellega tühistatakse eelnevalt esitatud uus aruanne; U = muutev aruanne, kui sellega muudetakse juba esitatud aruande andmeid. Muutev aruanne asendab sellele eelnenud sama väärtpaberitehingu kohta saadetud aruande.